Dosarul:nr.2rc-40/2025 Judecător: Dan Sîrbu
2-25005285-02-2rc-03032025

D E C I Z I E

08 mai 2025 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

în componenta:

Președintele ședinței, judecător Marina Anton

Judecătorii Dorin Dulghieru și Constantin Roșca

examinând, în lipsa părților, recursul declarat de „TRABO-PLUS" S.R.L împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 20 ianuarie 2025, emisă la cererea creditorului „TRABO-PLUS" S.R.L privind confirmarea tranzacției de mediere extrajudiciară încheiată prin intermediul mediatorului cu debitorul LUMEA GUSTULUI S.R.L,

c o n s t a t ă:

La 14 ianuarie 2025 creditorul „TRABO-PLUS" S.R.L a depus în Judecătoria Chișinău /sediul Centru/ cerere, privind confirmarea tranzacției semnată cu LUMEA GUSTULUI S.R.L, cu eliberarea titlului executoriu.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20 ianuarie 2025 a fost refuzat în primirea cererii creditorului „TRABO-PLUS" S.R.L privind confirmarea tranzacției și emiterea titlului executoriu.

Nefiind de acord cu încheierea respectivă, la 11 februarie 2025 „TRABO-PLUS" S.R.L a depus în instanța de fond recurs, solicitând casarea actului judecătoresc sus-indicat, cu restituirea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului persoana juridică „TRABO-PLUS" S.R.L a indicat că instanța de fond a refuzat în primirea cererii de confirmare a tranzacției de mediere extrajudiciare semnată între „TRABO-PLUS" S.R.L și LUMEA GUSTULUI S.R.L, cu eliberarea titlului executoriu, motivând prin faptul că la cerere nu este anexat contractul sau alt acord premergător tranzacției, care să stabilească competența jurisdicțională de soluționare a litigiilor între cele două societăți în favoarea instanțelor judecătorești din R.Moldova. În acest sens, prima instanță a făcut referire la dispozițiile art.487 alin. (2) Cod de procedură civilă, potrivit cărora tranzacțiile încheiate în litigiile civile și comerciale cu element de extraneitate se confirmă la întrunirea concomitentă a două condiții și, anume: 1) dacă examinarea litigiului soluționat prin tranzacție este de competența instanțelor judecătorești ale Republicii

Moldova și 2) executarea tranzacției, în tot sau în parte, urmează a fi efectuată pe teritoriul Republicii Moldova.

A mai declarat recurenta că prima instanță a stabilit că tranzacția este supusă executării pe teritoriul Republicii Moldova, dar a refuzat să primească cererea de confirmare a acesteia, pe motiv că „TRABO-PLUS" S.R.L nu a anexat contracte, acorduri sau alte acte juridice premergătoare Tranzacției, în baza cărora a fost semnată Tranzacția, acte care să indice la competența instanțelor din R.Moldova de a soluționa eventualele litigii apărute în baza acestor contracte sau acorduri.

Totodată, potrivit art.460 alin.(1) lit. f) Cod de procedură civilă, instanțele judecătorești ale Republicii Moldova sunt competente să judece și cauze cu element de extraneitate dacă acțiunea decurge dintr-un contract a cărui executare, deplină sau parțială, trebuie să aibă loc ori a avut loc în Republica Moldova. De asemenea, conform art.2617 alin.(1) Cod civil al RM, contractul este guvernat de legea aleasă prin consens de părți.

Cu referire la contractele și acordurile premergătoare tranzacției, în baza cărora a fost semnată tranzacția recurenta a comunicat, că Tranzacția a fost semnată de Părți în vederea asigurării executării acordurilor finale, semnate între „TRABO-PLUS" S.R.L, în calitate de creditor și LUMEA GUSTULUI S.R.L, în calitate de debitor. Toate acordurile prevăd că acestea urmează a fi executate pe teritoriul R.Moldova, deoarece plățile urmează a fi efectuate în instituția financiară din R.Moldova. Totodată, toate acordurile finale prevăd că litigiile apărute din neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a contractelor vor fi soluționate în instanța competentă din R.Moldova, care este Judecătoria Chișinău. A mai specificat că, potrivit acordurilor finale, care sunt parte componentă a contractelor, părțile au stabilit că toate litigiile apărute în vederea executării contractelor vor fi examinate de instanțele de judecată din R.Moldova.

Invocă recurenta că situația este reglementată și de dispozițiile art. 462 Cod de procedură civilă potrivit cărora (1) În vederea soluționării litigiilor apărute sau care ar putea apărea în legătură cu un anumit raport juridic civil sau comercial cu element de extraneitate, prin încheierea unui acord de alegere exclusivă a forului, părțile pot schimba competența soluționării litigiului prin învestirea cu competență jurisdicțională a unei instanțe sau a mai multor instanțe specifice ale unui stat parte la Convenția privind acordurile de alegere a forului, încheiată la Haga la 30 iunie 2005.

(11) Acordul de alegere exclusivă a forului trebuie încheiat în scris sau prin orice alte mijloace de comunicare ce fac informațiile accesibile, astfel încât să poată fi folosit pentru referințe ulterioare. Totodată, conform art. 3 al Convenției privind acordurile de alegere a forului, încheiată la Haga la 30 iunie 2005, în sensul acesteia:

a) „un acord de alegere exclusivă a forului" reprezintă un acord încheiat între două sau mai multe părți care îndeplinește cerințele prevăzute la alineatul c) şi care desemnează, în vederea soluționării litigiilor apărute sau care ar putea apărea în legătură cu un anumit raport juridic, instanțele unui stat contractant ori una sau mai multe instanțe specifice ale unui stat contractant, excluzând competența judiciară a oricăror alte instanțe;

b) un acord de alegere a forului care desemnează instanțele unui stat contractant ori una sau mai multe instanțe ale unui stat contractant se consideră a fi exclusiv, cu excepția cazului în care părțile au prevăzut în mod expres altfel;

c) un acord de alegere a forului trebuie încheiat sau dovedit i) în scris sau ii) prin orice alte mijloace de comunicare care fac informațiile accesibile, astfel încât să poată fi folosit pentru referințe ulterioare;

d) un acord de alegere exclusivă a forului care este încorporat într-un contract este considerat un acord independent de celelalte clauze ale contractului. Valabilitatea unui acord de alegere exclusivă a forului nu poate fi contestată doar pe motivul că respectivul contract nu este valabil.

La fel, în conformitate cu articolul 25 alineatul (1) din Regulamentul Bruxelles I, care este obligatoriu pentru România, părțile, indiferent de domiciliul lor, pot conveni că o instanță sau instanțele unui stat membru sunt competente pentru a soluționa orice litigiu care a survenit sau poate surveni în legătură cu un anumit raport juridic. O astfel de competență este exclusivă, cu excepția cazului în care părțile au convenit altfel.

Conform Regulamentului Bruxelles I, validitatea formală a unei clauze de alegere a forului trebuie să derive în mod exclusiv din regulament, care prevede un set de norme autonome. Normele respective au prioritate față de dispozițiile corespunzătoare din normele naționale de procedură civilă ale statelor membre. Nu există nicio dispoziție în Regulament care să restricționeze utilizarea unei alegeri a forului la cazurile în care litigiul decurge dintr-o situație contractuală.

Regulamentul Bruxelles I reformat și, anume, art. 31 alin. (2), conține o modificare importantă, care consolidează „autonomia părților” în ceea ce privește acordurile de alegere a forului, prin impunerea faptului ca o instanță care este sesizată cu o acțiune și care nu este instanța aleasă de părțile la un acord de alegere exclusivă a forului să nu întreprindă nicio acțiune în cauza respectivă până când instanța aleasă, indiferent dacă este sau nu sesizată mai întâi, stabilește dacă are competență în temeiul acordului de alegere a forului.

Odată ce instanța aleasă și-a stabilit competența, orice altă instanță sesizată trebuie să își decline competența. Mai mult, normele europene cu privire la litispendență se aplică, de asemenea, dar într-o formă modificată, în cazul acțiunilor introduse în state care nu sunt membre ale UE, dacă o instanță dintr-un stat membru este sesizată în temeiul normelor prevăzute la articolul 4 sau la articolele 7-9 și există o procedură pendinte între aceleași părți, având același obiect și aceeași cauză.

De asemenea, conform prevederilor art. 1067 alin. (1) Cod de procedură civilă a României, în materie patrimonială, părțile pot conveni asupra instanței competente să judece un litigiu actual sau eventual izvorând dintr-un raport cu elemente de extraneitate. Convenția poate fi încheiată prin înscris, telegramă, telex, telecopiator sau orice alt mijloc de comunicare ce permite a-i stabili proba printr-un text. În lipsă de stipulație contrară, competența forului ales este exclusivă. Iar, potrivit dispozițiilor art. 1070 alin. (1) Cod de procedură civilă a României, instanța sesizată verifică din oficiu competența sa internațională, procedând conform regulilor interne privind competența, iar dacă stabilește că nu este competentă nici ea, nici o altă instanță română, respinge cererea ca nefiind de competența jurisdicției române.

Mai invocă recurenta, cu referire la cumulul condițiilor prevăzute de norma art. 487 alin. (2) Cod de procedura civilă, privind competența instanțelor naționale ale R.Moldova pentru tranzacțiile cu elemente de extraneitate și aplicabilitatea prezentei spețe următoarele.

Conform pct. 6.4. al tranzacției, părțile au prevăzut că diferențele care decurg din sau în legătură cu Tranzacție și/sau actele aferente, inclusiv la încheierea, executarea, interpretarea,

desființarea ori nulitatea ei, se vor judeca de instanțele competente din Republica Moldova. De asemenea, în subpunctul 4.1.6. al punctului 4.1 din tranzacție, ***Părțile au convenit că locul îndeplinirii acesteia, adică a obligației de plată a debitului, este pe teritoriul R.Moldova***, deoarece instituția bancară care gestionează contul la care urmau a fi efectuate plățile se află pe teritoriul R.Moldova. La fel accentuează că potrivit prevederilor contractuale în special în varianta acordurilor finale, părțile au făcut uz de dreptul de alegere a forului, fiind aplicabile dispozițiile art.462 alin. (1) Cod de procedura civilă, potrivit cărora competența de a judeca cauza este cea a instanțelor din R.Moldova, deoarece toate contractele, în redacția acordurilor finale, fiind actele juridice premergătoare tranzacției și, în baza acestora a fost semnată tranzacția, prevăd expres că debitorul va executa obligațiile pe teritoriul R.Moldova, iar toate litigiile apărute în legătură cu executarea contractelor vor fi judecate de instanțele competente din R.Molodva.

Cu referire la motivul invocat de instanța de fond în încheierea prin care s-a refuzat în primirea cererii de confirmare a tranzacției și de eliberare a titlului executoriu și, anume, neprezentarea contractelor, acordurilor sau altor acte juridice premergătoare tranzacției, în baza cărora aceasta a fost semnată, recurenta a declarat că norma procesuală aplicabilă nu obligă partea care a înaintat cererea de confirmare a tranzacției și de eliberare a titlului executoriu, să anexeze la cerere aceste acte. Or, potrivit prevederilor art. 488 alin. (2) Cod de procedură civilă la cererea de confirmare a tranzacției prin care părțile previn un proces civil şi de eliberare a titlului de executare silită se anexează: a) tranzacția în original; b) convenția de mediere, dacă o astfel de convenție a fost încheiată; c) copia de pe procesul-verbal privind încetarea procesului de mediere; d) după caz, actele ce atestă executarea parțială a tranzacției; e) dovada de plată a taxei de stat și a taxei de timbru în mărimea prevăzută de Legea taxei de stat nr. 213/2023.

De aceia susține „TRABO-PLUS” S.R.L că în virtutea normei procesuale numite nu era obligată de a prezenta alte acte, decât cele expres și exhaustiv indicate de norma respectivă. Mai invocă partea că, în situația în care instanța de judecată considera necesar a fi prezentate și alte acte, care în opinia sa sunt necesare pentru soluționarea corectă și obiectivă a cauzei, inclusiv pentru a verifica și stabili competența jurisdicțională, aceasta urma să procedeze potrivit dispozițiilor art. 488 alin. (3) Cod de procedură civilă și, anume, să nu dea curs cererii, deoarece norma numită declară că dacă cererea a fost depusă cu încălcarea prevederilor prezentului articol, acesteia nu i se dă curs, în conformitate cu art. 171. Susține partea că instanța de fond nu a aplicat norma procesuală numită și a emis greșit încheiere de refuz în primirea cererii, greșeală ce urmează a fi reparată de instanța de recurs, prin casarea actului judecătoresc atacat și restituirea cauzei la rejudecare de Judecătoria Chișinău. Accentuează „TRABO-PLUS” S.R.L, că a anexat la cererea de confirmare a tranzacției toate actele și înscrisurile prevăzute de norma ce guvernează situația procesuală și, anume, de art. 488 alin. (2) Cod de procedură civilă.

Solicită recurenta „TRABO-PLUS” S.R.L admiterea recursului, casarea încheierii contestate și trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

Analizând argumentele invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele pricinii, Colegiul Civil al Curții de Apel Centru consideră recursul pasibil admiterii cu casarea a încheierii contestate, pe motivul încălcării normelor de drept procedural, cu restituirea pricinii la rejudecare din următoarele.

De asemenea, Colegiul Civil atestă despre executarea căii de atac în termen deoarece încheierea recurată a fost comunicată „TRABO-PLUS” S.R.L la data de 31 ianuarie 2025, prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei”, iar recursul a fost depus la 11 februarie 2025 „TRABO-PLUS” S.R.L, adică în interiorul termenului legal deoarece conform dispozițiilor art. 425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit prevederilor art.423 alin.(1) CPC, încheierea primei instanțe poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părți şi de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol. Totodată, conform art.169 alin. (2) CPC încheierea judecătorului de refuz în primirea cererii poate fi atacată cu recurs.

În conformitate cu art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

Conform prevederilor art. 432 alin. (1) CPC temeiurile declarării recursului sunt: părțile şi alți participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Prevederile alin. (2) al aceluiași articol indică că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; c) a interpretat în mod eronat legea; d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Conform prevederilor art.427 lit. b) CPC, instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

În conformitate cu prevederile art. 5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

De asemenea, în conformitate cu dispozițiile art. 32 alin. (1) CPC [imutabilitatea competenței jurisdicționale] nimeni nu poate fi lipsit, fără consimțământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanță sau de judecătorii în a căror competentă pricina respectivă este dată prin lege, cu excepția cazurilor expres stabilite de prezentul Cod. Prevederile alin. (2) al aceluiași articol declară, că instanța ierarhic superioară nu are dreptul să strămute, din oficiu, o pricină de la instanța ierarhic inferioară la alta ori să o preia pentru judecare, cu excepția cazului în care completul de judecată în instanța respectivă nu poate fi legal constituit. Conform art. 27 alin. (1) CPC, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

În speță instanța de recurs a stabilit că la 14 ianuarie 2025 creditorul „TRABO-PLUS” S.R.L a depus în Judecătoria Chișinău, sediul Centru o cerere, privind confirmarea tranzacției semnată cu LUMEA GUSTULUI S.R.L, cu eliberarea titlului executoriu.

În motivarea cererii a indicat partea că, între „TRABO-PLUS” S.R.L, în calitate de creditor și LUMEA GUSTULUI S.R.L, în calitate de debitor (ultima fiind înregistrată în România) a fost încheiată tranzacția nr. 06/T/24 din 18 decembrie 2024 (denumită în continuare Tranzacția). Tranzacția a fost încheiată în cadrul procedurii de mediere prevăzută de Legea Republicii Moldova nr. 137 din 03.07.2015 Cu privire la mediere, prin intermediul și cu participarea mediatorului Cuprianov Iurii. Finalizarea (încetarea) procedurii de mediere a fost confirmată prin Proces-verbal privind încetarea procedurii de mediere a conflictului nr. 07/24 din 18.12.2024.

Tranzacția a fost încheiată în conformitate cu art. 1917 Codul civil al Republicii Moldova și art. 32 din Legea Republicii Moldova nr. 137 din 03.07.2015 Cu privire la mediere, fiind urmărită soluționarea litigiului existent între părțile tranzacției pe cale amiabilă și prevenirii procesului judiciar.

Conform punctului 4.1. al tranzacției, debitorul LUMEA GUSTULUI S.R.L și-a recunoscut datoria bănească față de creditorul „TRABO-PLUS” S.R.L în valoare de 3757198,05 euro. La fel, debitorul s-a angajat să achite această datorie în rate (tranșe) conform graficului specificat la subpunctul 4.1.2 al punctului 4.1., prima tranșă urmând a fi plătită până la 27 decembrie 2024.

La fel, potrivit punctului 5.5. al tranzacției, debitorul LUMEA GUSTULUI S.R.L declară că înțelege și este de acord că în situația în care nu va achita la timp și/sau integral o rată din datoria eșalonată conform graficului convenit de părți, toate obligațiile de plată a datoriei totale restante, la care se adaugă penalitatea pentru neexecutarea prevederilor din Tranzacție, devin imediat scadente cu data admiterii întârzierii executării obligației, iar creditorul „TRABO-PLUS” S.R.L are dreptul în mod incontestabil să ceară executarea silită a întregii datorii restante fără preavizare prealabilă. În acest caz „TRABO-PLUS” S.R.L are dreptul de urmărire silită împotriva LUMEA GUSTULUI S.R.L, fără a fi ținută să observe ordinea în care s-au obligat.

Cu toate acestea, LUMEA GUSTULUI S.R.L nu și-a onorat obligația asumată prin tranzacție și nu a achitat prima tranșă a datoriei nici până la data convenită de părți nici până la adresare cu cerere în instanța de judecată. Acest fapt este confirmat prin scrisoarea debitorului din 08.01.2025, potrivit căreia se solicită prelungirea termenului de achitare a datoriei. Astfel, deoarece debitorul nu și-a onorat obligația de plată și nu a achitat prima tranșă, obligația convenită de părți conform Tranzacției a devenit integral scadentă. A mai comunicat creditorul în cerere că „TRABO-PLUS” S.R.L a informat LUMEA GUSTULUI S.R.L despre refuzul de a prelungi termenul de achitare a datoriei și de a acorda un nou termen pentru achitarea primei tranșe, informând debitorul că va iniția procedura judiciară de confirmare a Tranzacției și de eliberare a Titlului pentru executarea silită a acesteia.

De asemenea, potrivit punctului 5.7. al tranzacției, în cazul în care debitorul LUMEA GUSTULUI S.R.L, nu își execută obligația de plată, „TRABO-PLUS” S.R.L are dreptul de a solicita încasarea din contul debitorului a unei penalități în valoare de 50% de la suma totală a datoriei restante. Astfel, prin scrisoare nr. 0801/25 din 09.01.2025, „TRABO-PLUS” S.R.L a cerut de la debitor și achitarea penalității în termen de 3 zile calendaristice. Scrisoarea a fost recepționată de debitor în data de 09.01.2025, fapt confirmat prin mențiunea respectivă și semnătura directorului LUMEA GUSTULUI S.R.L aplicată pe înscris.

Mai declară „TRABO-PLUS” S.R.L că LUMEA GUSTULUI S.R.L nu și-a onorat nici una din obligațiile asumate prin semnarea Tranzacției, deoarece nu a achitat nici prima tranșă din datorie și nici penalitatea convenită de părți.

Cu referire la cadrul legal ce guvernează situația apărută, „TRABO-PLUS” S.R.L a făcut referire la următoarele norme și prevederi contractuale.

Potrivit art. 33 din Legea RM nr. 137/2015, tranzacția este obligatorie pentru părți și se execută benevol. Dacă tranzacția încheiată în cadrul unui proces de mediere, care a avut loc în afara procesului civil, nu este executată benevol, pentru a fi executată silit, aceasta poate fi confirmată de către instanța de judecată în condițiile Codului de procedură civilă.

Conform dispozițiilor art.487 alin.(2) Cod de procedura civilă al RM, tranzacțiile încheiate în litigiile civile și comerciale cu element de extraneitate se confirmă în condițiile capitolului XLV din Cod dacă examinarea litigiului soluționat prin tranzacție este de competența instanțelor judecătorești ale Republicii Moldova și executarea tranzacției, în tot sau în parte, urmează a fi efectuată pe teritoriul Republicii Moldova.

În corespundere cu prevederile art. 2617 alin. (1) Codul civil, contractul este guvernat de legea aleasă prin consens de părți, iar potrivit punctului 6.4. din tranzacție, aceasta și toate raporturile dintre părți care reiese sau sunt legătură ea vor fi guvernate și vor fi interpretate în conformitate cu legile și legislația din Republica Moldova.

Totodată, în subpunctul 4.1.6. al punctului 4.1 din Tranzacție, părțile au convenit că locul îndeplinirii obligației de plată a debitului restant este sediul „TRABO-PLUS” S.R.L (Republica Moldova, municipiul Chișinău). Îndeplinirea obligației de plată se efectuează de LUMEA GUSTULUI S.R.L prin virarea mijloacelor bănești în contul curent al „TRABO-PLUS” S.R.L, care se află în R.Moldova, fiind administrat/deținut de o instituție financiară (bancară) din R.Moldova. La fel părțile Tranzacției au convenit că, obligația de plată se consideră stinsă de debitorul LUMEA GUSTULUI S.R.L în momentul în care mijloacele bănești, care constituie obiectul plății, sunt debitate în contul bancar al „TRABO-PLUS” S.R.L la instituția bancară situată în Republica Moldova și, anume: „OTP Bank” S.A., IDNO 1002600006089, mun. Chișinău, Republica Moldova, IBAN: MD79MO2251ASV30521987100BC, BIC: MOBBMD22. Indică că această dispoziție a tranzacției este reglementată și corespunde cerințelor conținute în norma legală și dispozițiile cuprinse în art. 859 lit. a) Codul civil al RM.

Conform art. 459 alin. (1) și alin. (2) CPC instanțele judecătorești ale Republicii Moldova sânt competente, în condițiile prezentului capitol, să soluționeze litigiile civile dintre o parte a Republicii Moldova şi o parte străină. Competența instanțelor judecătorești ale Republicii Moldova în judecarea cauzelor civile cu element de extraneitate se determină conform dispozițiilor cap. IV, dacă prezentul capitol nu prevede altfel.

La fel, potrivit art. 460 alin.(1) lit.f) din Codul de procedură civilă al RM, instanțele judecătorești ale Republicii Moldova sunt competente să judece și cauze cu element de extraneitate, dacă acțiunea decurge dintr-un contract a cărui executare, deplină sau parțială, trebuie să aibă loc ori a avut loc în Republica Moldova.

În corespundere cu dispozițiile art.39 alin. 11) Cod de procedură civilă al RM /Capitolul IV/, acțiunea născută din contractul în care se indică locul executării lui poate fi intentată şi în oricare dintre sediile instanței din acel loc.

De asemenea, dispozițiile art.487 alin.(2) Cod de procedură civilă al RM declară că tranzacțiile încheiate în litigiile civile și comerciale cu element de extraneitate se confirmă la

întrunirea concomitentă a două condiții și, anume: 1) dacă examinarea litigiului soluționat prin tranzacție este de competența instanțelor judecătorești ale Republicii Moldova și 2) executarea tranzacției, în tot sau în parte, urmează a fi efectuată pe teritoriul Republicii Moldova.

Instanța de recurs reține că, soluția primei instanțe cu privire la refuzul în primirea cererii de chemare în judecată, în temeiul art. 169 alin. (1) lit. a) CPC, este neîntemeiată. Or, în conformitate cu art. 169 alin. (1) lit. a) CPC judecătorul refuză să primească cererea de chemare în judecată dacă cererea nu urmează a fi judecată în instanță judecătorească în procedură civilă.

Așadar, în argumentarea soluției de refuz în primirea cererii de confirmare a tranzacției instanța de fond a invocat faptul că, aceasta urmează a fi înaintată în instanța de judecată de la sediul debitorului, deoarece creditorul la cerere nu a anexat contractul sau alt acord premergător tranzacției, care să stabilească competența jurisdicțională de soluționare a litigiilor între cele două societăți în favoarea instanțelor judecătorești din R.Moldova. În acest sens, prima instanță a făcut referire la dispozițiile art. 487 alin. (2) Cod de procedură civilă, potrivit cărora tranzacțiile încheiate în litigiile civile și comerciale cu element de extraneitate se confirmă la întrunirea concomitentă a două condiții și, anume: 1) dacă examinarea litigiului soluționat prin tranzacție este de competența instanțelor judecătorești ale Republicii Moldova și 2) executarea tranzacției, în tot sau în parte, urmează a fi efectuată pe teritoriul Republicii Moldova. De asemenea, prima instanță a mai indicat că Tranzacția este supusă executării pe teritoriul Republicii Moldova, dar a refuzat să primească cererea de confirmare a acesteia, pe motiv că „TRABO-PLUS” S.R.L nu a anexat contracte, acorduri sau alte acte juridice premergătoare Tranzacției, în baza cărora a fost semnată Tranzacția, acte care să indice la competența instanțelor din R.Moldova de a soluționa eventualele litigii apărute în baza acestor contracte sau acorduri.

Colegiul Civil atestă această concluzie ca fiind una eronată dat fiindcă în primul rând, „TRABO-PLUS” S.R.L a anexat la cererea de confirmare a tranzacției toate actele și documentele prevăzute de art.488 alin.(2) CPC și, în al doilea rând, dat fiindcă recurenta a făcut dovada că potrivit actelor premergătoare tranzacției și, anume, contractele în varianta acordurilor finale semnate cu LUMEA GUSTULUI S.R.L, executarea acestora urmează a fi efectuată pe teritoriul R.Moldova, deoarece executarea se consideră finalizată doar după momentul în care mijloacele bănești, care constituie obiectul plății, sunt debitate în contul bancar al „TRABO-PLUS” S.R.L la instituția bancară situată, după cum a fost indicat, în Republica Moldova și, anume: „OTP Bank” S.A, IDNO 1002600006089, mun.Chișinău, Republica Moldova, IBAN: MD79MO2251ASV30521987100BC, BIC: MOBBMD22. La fel, Colegiul Civil constată că părțile au făcut uz de dreptul de acordat de art. 462 Cod de procedură civilă potrivit cărora.

Astfel, Colegiul Civil reiterează că norma numită declară că, în vederea soluționării litigiilor apărute sau care ar putea apărea în legătură cu un anumit raport juridic civil sau comercial cu element de extraneitate, prin încheierea unui acord de alegere exclusivă a forului, părțile pot schimba competența soluționării litigiului prin învestirea cu competență jurisdicțională a unei instanțe sau a mai multor instanțe specifice ale unui stat parte la Convenția privind acordurile de alegere a forului, încheiată la Haga la 30 iunie 2005. Acordul de alegere exclusivă a forului trebuie încheiat în scris sau prin orice alte mijloace de comunicare ce fac informațiile accesibile, astfel încât să poată fi folosit pentru referințe

ulterioare. Respectiv, instanța de recurs atestă cert că creditorul a demonstrat că Judecătoria Chișinău este competentă de a examina cererea privind confirmarea Tranzacției semnată de cele două părți.

Cu referire la argumentul instanței de fond, potrivit căruia „TRABO-PLUS" S.R.L nu a anexat la cererea de confirmare a tranzacției actele care ar demonstra competența instanțelor din R.Moldova de a examina această cerere, Colegiul acceptă argumentul recurentei, potrivit căruia ultima a executat pe deplin dispozițiile art.488 alin.(2) CPC. Astfel, în situația în care instanța de fond a considerat necesar a fi prezentate și alte acte, care erau necesare pentru soluționarea legală a cauzei, inclusiv pentru a verifica și stabili competența jurisdicțională, dar care nu erau obligatorii, deoarece nu sunt indicate la art.488 alin. (2) CPC, instanța urma să procedeze potrivit dispozițiilor art. 488 alin. (3) CPC, și, anume, să nu dea curs cererii, în conformitate cu art. 171 CPC.

Prima instanță, însă, nu a aplicat norma procesuală numită și a emis greșit încheiere de refuz în primirea cererii, circumstanță care impune casarea actului judecătoresc atacat și restituirea cauzei la rejudecare în Judecătoria Chișinău. La capitolul numit Colegiul Civil reiterează că „TRABO-PLUS" S.R.L a anexat la cererea de confirmare a tranzacției toate actele și înscrisurile prevăzute de norma ce guvernează situația procesuală și, anume, de art. 488 alin. (2) Cod de procedură civilă și, ca consecință, instanța de fond nu era în drept să refuze în primirea cererii fără a indica creditorului să prezinte actele relevante în acest sens, dar care nu sunt obligatorii în virtutea prevederilor normei procesuale nominalizate.

Analizând rigorile legii în raport cu soluția dată de instanța de fond Completul conchide că aceasta este una neîntemeiată, dat fiind aplicarea incorectă a normelor de drept procedural, or, concluziile de fapt ale instanței sunt contrare prevederilor procedurale civile, care reglementează institutul confirmării tranzacției cu elemente de extraneitate în coroborare cu institutul refuzului în primirea unei asemenea cereri și a circumstanțelor de fapt a cauzei.

Drept urmare celor expuse, raportând argumentele invocate de recurent la materialele pricinii, normele pertinente şi jurisprudența CtEDO, Colegiul conchide că, în speță, concluzia instanței de fond este una incorectă în raport cu circumstanțele de fapt și temeiurile de drept invocate și aplicabile. Colegiul reiterează că potrivit principiului preeminenței dreptului, condiție sine qua non a unui proces echitabil în sensul art.6 al Convenție, pricinile civile se soluționează în temeiul Legii, potrivit regulilor stabilite la art. 12 CPC. Or, admiterea de instanță a altor principii de soluționare a pricinilor civile decât cele stabilite de Lege este contrară exigențelor de echitate a procesului, având drept consecință încălcarea drepturilor participanților la proces, art. art. 9, 20, 22 și 26 CPC. În această ordine de idei Colegiul notează că, instanța trebuie să întreprindă toate acțiunile procedurale prevăzute de lege, avându-se în vedere faptul că de corectitudinea şi succesivitatea acestor acțiuni, depinde în mare măsură cum va fi asigurată persoanei interesate apărarea dreptului civil încălcat. Instanța reține în acest sens că respectarea principiului preeminenței dreptului constituie una din exigențele unui proces echitabil în sensul art. 6 par. (1) din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale (Roşca c. Moldovei, nr.6267/02 din 22.03.2005, par.24, f.d.28). Inserat în preambulul Convenției Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în același timp atât un important impuls la adoptarea Convenției (Golder c. Regatului Unit al Marei Britanii, nr.4451/70 din 21.02.1975, par.34, f.d.30), cât şi parte integrantă a convenției în conformitate cu prevederile art.31 alin.(2) al Convenției de la Viena, nu poate fi neglijat la soluționarea pricinilor civile potrivit prevederilor art.12 CPC.

Conform dispozițiilor art.1 alin.(3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudență constantă a Curții Constituționale, (hotărârea Curţii Constituționale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție şi Legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens. În aceiași ordine de idei, instanța de recurs consideră întemeiate argumentele cererii de recurs, cu referire la faptul că prevederile normelor de drept procedural au fost aplicate eronat de către prima instanță, or, precum a fost stabilit, prima instanță a emis încheierea contrar prevederilor legale.

Astfel, Colegiul Civil conchide privind lipsa temeiurilor care ar justifica menținerea încheierii emise de instanța de fond, fiind un act judecătoresc defectuos. Reținând obligația instanței de a asigura preeminența dreptului în sensul definit de Constituție şi practica internațională, reieșind din cele expuse mai sus și, deoarece a constatat că încheierea primei instanțe este neîntemeiată, iar argumentele recurentului sunt fondate, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a admite recursul declarat şi a casa încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 20 ianuarie 2025. Totodată, deoarece din probele, actele și înscrisurile existente la materialele cauzei se atestă competența Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ de examinare a cererii înaintate de creditor, privind confirmarea Tranzacției și, deoarece instanța de recurs a constatat lipsa impedimentelor pentru primirea și examinare în fond a cererii, pentru a evita tergiversarea judecării cauzei și încălcarea termenului rezonabil Colegiul va restitui pricina în prima instanță, la etapa de judecare și pentru examinare în fond.

Drept urmare celor expuse și avind în vedere faptul că prima instanță a aplicat greșit normele de drept procedural, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a casa încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 ianuarie 2025, cu restituirea pricinii spre rejudecare în fond.

În conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. b) CPC Colegiul Civil, -

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de „TRABO-PLUS” S.R.L.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 20 ianuarie 2025, emisă în cauza civilă la cererea creditorului „TRABO-PLUS” S.R.L privind confirmarea tranzacției de mediere extrajudiciară încheiată prin intermediul mediatorului cu debitorul LUMEA GUSTULUI S.R.L cu restituirea cauzei la rejudecare în fond în aceiași instanță.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței Marina Anton

Judecătorul

Judecătorii Dorin Dulghieru

Constantin Roșca